

Kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug efter § 85 i lov om social service.

Indledning

Som noget nyt stilles der nu krav om, at der senest pr. 31. december 2004 skal udarbejdes kvalitetsstandarder for social behandling for stofmisbrugere efter servicelovens § 85.

Reglerne er fastsat i bekendtgørelse af 26. maj 2004 med ikrafttræden den 1. juli 2004. Bekendtgørelsen er uddybet i vejledning nr. 47 af 26. maj 2004.

Efter bekendtgørelsens § 1 skal amtsrådet fastsætte en kvalitetsstandard for den sociale behandling for stofmisbrug, som amtet tilbyder efter § 85.

Bekendtgørelsens § 2 præciserer, hvilke opgaver på stofmisbrugsområdet, kvalitetsstandarden som minimum skal omfatte. Amtet skal oplyse om den fremtidige indsats på stofmisbrugsområdet, og sikre opmærksomhed på forholdene for stofmisbrugerens eventuelle hjemmeboende børn.

Amtsrådet skal jf. bekendtgørelsens § 3, også informere borgerne om de kvalitetskrav mm, som amtet stiller til de konkrete døgntilbud, der anvendes.

Amtsrådet skal følge op på kvalitetsstandarderne og påse, at forholdene i de anvendte døgnbehandlingstilbud er i overensstemmelse med den af amtsrådet fastsatte kvalitetsstandard.

Kvalitetsstandarden samt informationer om indhold og behandlingstilbud skal gøres tilgængelig for borgerne i amtet.

Amtsrådet skal første gang have udarbejdet en kvalitetsstandard inden den 31. december 2004.

Kvalitetsstandarden skal revideres mindst hvert andet år. Repræsentanter for brugerne og eventuelt deres pårørende inddrages ved udarbejdelse og revision af kvalitetsstandarden.

Kvalitetsstandarden indeholder en beskrivelse af følgende punkter:

- 1 Opgaver på området for stofmisbrugsbehandling
- 2 Målgruppen for stofbehandlingens tilbud
- 3 Det overordnede mål for indsatsen vedr. social behandling for stofmisbrug
- 4 Beskrivelse af den organisatoriske struktur i.f.t. behandlings-tilbuddene, herunder de konkrete typer af behandlingstilbud
- 5 Beskrivelse af procedure for visitation til social behandling for stofmisbrug
- 6 Behandlingsgaranti
- 7 Muligheden for frit valg

- 8 Behandlingsplaner
- 9 Brugerinddragelse / brugerindflydelse
- 10 Reglerne for betaling for kost og logi
- 11 Information om sagsbehandling og klageadgang
- 12 Kompetenceudviklingsplan for stofbehandling 2005
- 13 Monitorering af indsatsen
- 14 Opmærksomhed på forholdene for stofmisbrugernes hjemmeboende børn under 18 år
- 15 Den fremtidige indsats på stofmisbrugsområdet
- 16 Kvalitetskrav til døgnbehandlingstilbud
- 17 Kvalitetssikring af døgnbehandlingstilbudene
- 18 Godkendelseskriterier for private døgnbehandlingstilbud til stofmisbrugere i Ringkjøbing Amt, jf. §94a i Serviceloven
- 19 Anvendte døgnbeholdingsinstitutioner til stofmisbrugere i Ringkjøbing Amt, jf. §94a i Serviceloven

1. Opgaver på området for stofmisbrugsbehandling

Introduktion

Stofbehandlingen er ansvarlig for behandling af stofmisbrugere i Ringkjøbing Amt. Amtet bruger ca. 37 mio. kr. om året på behandling af alkohol- og stofmisbrugere. Tilbud til alkoholmisbrugere varetages af Alkoholbehandlingscentret.

Stofbehandlingen modtager henvendelser fra såvel borgere som professionelle samarbejdspartnere i både amt og kommune. Stofbehandlingen følger borgeren i alle faser af behandlingen - fra første henvendelse til endt behandling.

Dette omfatter følgende aktiviteter:

- afklaring af borgerens situation, misbrug og behandlingsbehov
- ambulante stoffri behandling (herunder forbehandling, primærbehandling og efterbehandling)
- behandling for stofmisbrug med substitutionsmedicin
- visitation til døgnbehandling
- rådgivning om stofmisbrug til samarbejdspartnere og borgere i Ringkjøbing Amt
- vejledning til pårørende
- kvalitetssikring af behandling for stofmisbrug
- udvikling og vidensindsamling på stofmisbrugsområdet

Mål for stofmisbrugsbehandlingen

Amtsrådet har fastsat følgende mål for stofmisbrugsbehandlingen:

- At behandlingen sættes ind så tidligt som muligt.
- At behandlingen tager udgangspunkt i borgerens aktuelle behov og livssituation.
- At behandlingen sker ud fra princippet om mindst muligt indgreb i borgerens liv.
- At behandlingen tilstræber at skabe forbedring af borgerens livskvalitet, uanset om stoffrihed er en umiddelbar mulighed eller ej.
- At behandlingsmålet omfatter stoffrihed i de tilfælde, hvor stoffrihed forekommer en realistisk mulighed
- At behandlingen er baseret på den nyeste viden og forskning på området.

Målene fungerer som retningslinjer for Stofbehandlingens behandlingsindsats.

Indsatsområder på området for stofmisbrugsbehandling

Amtsrådet har besluttet, at der gøres en særlig indsats for unge med storforbrug og misbrug af rusmidler.

For Stofbehandlingen betyder dette:

- Inddragelse af familien i behandlingen af unge misbrugere
- Tilbud til pårørende
- Særligt tilbud til hashmisbrugere
- Udvikling af tilbud til misbrugere af feststoffer

Endvidere har amtsrådet ønsket, at der rettes særligt fokus på efterbehandling og udslusning.

Stofbehandlingen udvikler dette tilbud i perioden 2005-2006.

For at leve op til kravet om vidensbaseret behandling prioriteres personalets kompetenceudvikling meget højt.

2. Målgruppen for Stofbehandlingens tilbud

Introduktion

Stofbehandlingen tilbyder rådgivning til alle borgere i Ringkjøbing Amt.

Behandlingen for stofmisbrug tilbydes til borgere, der har et ønske om behandling og et forbrug af rusmidler, der kan karakteriseres som værende skadeligt og/eller præget af afhængighed.

Misbrug og afhængighed er defineret gennem WHO's diagnosemanual ICD-10.

Ved alle henvendelser bliver borgerens misbrug vurderet i løbet af de indledende samtaler mellem borger og behandler.

Vurderingen af behandlingsbehovet baseres dels på behandlerens faglige vurdering og dels på de svar borgeren giver i det ASI-interview, behandleren afvikler med borgeren i forbindelse med afklaringen af behandlingsbehovet.

Hvor borgeren er yngre end 18 år, er hjemkommunen forpligtet på ansvaret for behandlingsindsatsen og for inddragelse af Stofbehandlingen.

Behandlingstilbud til særlige målgrupper

Stofbehandlingen udbyder et særligt behandlingstilbud til misbrugere af hash.

I 2005-2006 arbejder Stofbehandlingen på at udvikle et særligt behandlingstilbud til misbrugere, hvor hovedmisbruget er de centralstimulerende stoffer (kokain, amfetamin, ecstasy m.v.).

Ringkjøbing Amt har et særligt tilbud til gravide stofmisbrugere. Hovedansvaret for dette tilbud har afdeling G1 på Holstebro Sygehus.

Øvrige tilbud til særlige målgrupper

Udover at tilbyde forskellige former for behandling tilbyder Stofbehandlingen:

- konsulentrådgivning til professionelle samarbejdspartnere, herunder kommunale sagsbehandlere.
- kurser for pårørende til misbrugere.

3. Det overordnede mål for indsatsen vedrørende social behandling for stofmisbrug

Introduktion

Det overordnede mål med indsatsen på området er at sikre, at alle borgere med behov for social behandling for stofmisbrug bliver tilbudt det bedst mulige behandlingstilbud i løbet af kortest mulig tid.

Stofbehandlingen udformer individuelle behandlingsplaner til den enkelte borger i behandling. Det tilstræbes at matche de forskellige behandlingstilbud til borgerens individuelle behandlingsbehov. Stofbehandlingen har som målsætning, at borgeren altid aktivt medvirker i sin egen behandling. Såvidt muligt inddrages relevante samarbejdspartnere i behandlingsindsatsen.

Sådan sikres de bedste muligheder for den enkelte misbrugers arbejde med at ændre sit misbrugsmønster

Stofbehandlingen sikrer de bedst tænkelige rammer for den enkelte misbrugers arbejde med at ændre sit liv ved at prioritere følgende aspekter højt i misbrugsbehandlingen:

- Anvendelse af differentierede behandlingstilbud, der motiverer til adfærdsendringer ved at fastholde brugeren i realistiske opfattelser af sine ressourcer, sig selv og ønsket om stoffrihed.
- Samarbejde med relevante samarbejdspartnere for at sikre sammenhæng i behandlingsindsatsen.

- Et højt fagligt niveau blandt medarbejderne.

Sådan tilbydes borgere med misbrugsproblemer behandling med udgangspunkt i den enkeltes situation

Enhver behandling indledes med en forbehandlingsforløb, der har som mål at etablere en tillidsfuld relation, at afklare den enkeltes livshistorie, misbrugshistorie, behandlingsbehov og motivation for behandling.

Det videre behandlingsforløb planlægges med udgangspunkt i den afklaring, som er sket i forbindelse med forbehandlingen. På den måde sikres det, at behandlingen tager udgangspunkt i den enkeltes situation.

Sådan inddrages brugeren i såvel planlægningen som udformningen af tilbuddet

Forbehandlingsforløbet har også som formål at kvalificere brugeren med viden om behandlingsmuligheder. Der er derfor procedure, at behandleren kun iværksætter behandlingsmæssige tiltag efter aftale med brugeren, og at brugeren medvirker i udarbejdelsen af sin egen individuelle behandlingsplan.

Desuden har brugeren mulighed for at påvirke udformningen af behandlingstilbudde- ne ved at deltage i Stofbehandlingens evalueringer af behandlingsforløb, ved at møde op til brugermøder og ved at melde sig ind i brugerforeninger.

Stofbehandlingens samarbejder aktuelt med følgende brugerforeninger:

- Brugerforeningen i Herning.
- Brugerforeningen i Holstebro.

Amtsrådet har fastsat følgende værdier og normer for det samlede indhold af stofmisbrugsbehandlingen:

- borgeren med misbrug har krav på samme rettigheder og respekt som andre borgere.
- indsatsen skal modvirke social udstødelse, så tilknytningen til velfungerende livsforhold bevares.
- indsatsen skal styrke borgerens kvalificerede selvbestemmelse og give andre løsningsstrategier end misbrug.
- kolleger og samarbejdspartnere informeres og inddrages såvidt muligt.
- borgeren skal altid tilbydes en relevant behandling, der tager udgangspunkt i den enkeltes behov og livssituation ud fra princippet om mindst muligt indgreb.
- behandlingen skal indtræde så tidligt som muligt efter grundig afklaring.

4. Beskrivelse af den organisatoriske struktur i forhold til behandlingstilbuddene

Behandlingsstruktur

Behandlingstilbuddene er organisatorisk inddelt i tre overordnede faser:

- Forbehandling
- Primærbehandling
- Efterbehandling

I hver af de tre faser kan forskellige tilbud og behandlingsformer anvendes.

Tilbud, der indgår i forbehandlingsfasen

Stofbehandlingen tilbyder to former for forbehandling.

Forbehandling kan enten foregå som individuel ambulant behandling eller som ambulant gruppebehandling.

Ved nyhenvendelse bliver brugeren tildelt en behandler, der fungerer som brugerens faste kontaktperson gennem forløbet. Behandleren har ansvaret for at føre brugeren gennem forbehandlingen.

Hvis brugerens situation er så præget af kaotiske livsomstændigheder, at samtale og samarbejde er vanskeliggjort, indledes forbehandlingen med stabiliserende tiltag, såsom akut botilbud eller afgangning.

Når en eventuel stabiliserende indsats har gjort kontakten med brugeren mulig, kan den egentlige forbehandling påbegyndes. Først og fremmest etableres en stabil og tillidsfuld relation til den borger, der ønsker behandling.

Hjemkommune og andre professionelle samarbejdspartnere kontaktes efter aftale med brugeren, og der tages initiativ til et samarbejde.

Dernæst arbejdes på en dyberegående afdækning af brugerens psykosociale situation og misbrugsproblemets karakter og omfang. Som et led i forbehandlingen skal brugeren gennemgå et såkaldt ASI-interview.

ASI-interviewet er et omfattende spørgeskema, der anvendes til at afdække brugeren livsomstændigheder, vanskeligheder og misbrugsprofil.

ASI står for 'Addiction Severity Index', og dette spørgeskema anvendes internationalt til kortlægning og forskning i misbrug. Spørgeskemaet fungerer som huskeliste over de forhold i brugerens liv, der skal være kendt for at kunne tilbyde den rigtige indsats.

Stofbehandlingen har udvidet rækken af standardspørgsmål i ASI, så det konkrete informationsbehov dækkes.

Endelig vil borgerens motivation for behandling og tilbagevenden til normalt liv blive undersøgt. Gennem samtale og undervisning søger forbehandlingsindsatsen at underbygge og styrke borgerens egen motivation.

Stofbehandlingen betragter forbehandling som en nødvendig fase for klienter, der henvender sig for første gang. Forbehandling skal være påbegyndt inden 14 dage efter henvendelsen - jvf. bestemmelsen i Servicelovens §85, stk. 2.

Der udformes i den forbindelse en foreløbig behandlingsplan, hvor de konkrete forhold i samarbejdet omkring stabilisering, afklaring og motivation aftales med klienten.

Inddragelse af Stofbehandlingens psykolog

Stofbehandlingen råder over en fuldtidsansat psykolog. Psykologen kan efter aftale med klient og behandler inddrages til at vurdere særlige psykologiske problemområder, såvel som psykoterapeutiske behov og muligheder. Dette vil normalt involvere samtaleforløb fra 3 til 10 samtaler.

Forbehandling som individuel ambulante behandling

Den individuelle ambulante forbehandling udføres gennem samtaler mellem behandler og bruger. Samtalerne handler om brugerens livsforløb og om baggrunden for ønsket om behandling.

Hvis der er tale om misbrug af opioider, og det skønnes formålstjenligt, kan der i denne fase ordineres substitutionsmedicin som en midlertidig foranstaltning. Det er behandleren, der efter aftale med klienten, indstiller til Stofbehandlingens lægekonsulent, der eventuelt beslutter en sådan ordination.

Den individuelle ambulante forbehandling afsluttes med at behandler og bruger i samarbejde udformer et udkast til en behandlingsplan, som forelægges Stofbehandlingens interne visitation.

Når det vurderes, at døgnbehandling eller substitutionsbehandling er relevante tilbud forelægges behandlingsplanen særlige visitationsudvalg.

Forbehandling som ambulant gruppebehandling

Gruppebehandlingstilbuddet i forbehandlingsfasen er sammensat som en blanding af undervisning, opgaveløsning og gruppesamtaler.

Det behandlingsmæssige sigte med kurset er at forberede brugeren på at fortsætte sin behandling i primærbehandlingen. Der arbejdes med viden om behandlingsmuligheder, afklaring af den enkeltes motivation og sociale færdigheder. Forbehandlingskurset skal formidle en grundig viden om de primærbehandlingstilbud, Stofbehandlingen kan tilbyde, og dermed skabe realistiske forventninger til behandling. Derfor indgår blandt andet besøg fra en eller flere af de døgnbehandlingsinstitutioner, som amtet samarbejder med.

Aktiviteter, herunder ture og fysiske udfordringer, arrangeres for at skabe nye perspektiver på brugerens ressourcer, adfærd og sociale kompetencer.

Ved afslutningen af forbehandlingskurset evalueres forløbet i forhold til den enkelte bruger. Normalt lægges der ved denne evaluering op til visitation til primærbehandling - f.eks. i form af døgnbehandling.

Tilbud, der indgår i primærbehandlingsfasen

Primærbehandlingen er den behandlingsfase, hvor brugeren arbejder direkte med at forandre sin misbrugsadfærd og sin livssituation.

Enten tages der udgangspunkt i borgerens mål om at få et stoffrit liv eller i en indsats, hvor øget livskvalitet er målet.

Misbrugere af opioider kan tilbydes medicinsk substitutionsbehandling. Dette gives i sammenhæng med et tilbud om en bredere socialfaglig indsats.

Primærbehandlingen varer indtil brugeren er parat til at leve et stoffrit liv.

Stoffri primærbehandling

Den stoffri behandling kan enten foregå som individuel ambulant behandling, som ambulant gruppebehandling eller som behandling på en døgninstitution.

Ved stoffri behandling forstås i denne sammenhæng, at der ikke indgår tilbud om substitutionsbehandling.

Individuel ambulant behandling

Den individuelle ambulante behandling tilbydes som regelmæssige samtaler mellem behandler og bruger. Med udgangspunkt i den aftalte behandlingsplan rådgives brugeren til de forandringer, der er nødvendige for at realisere behandlingsmålene.

Behandlingssamtalerne sker med udgangspunkt i en kognitiv tilgang, hvor sammenhængen mellem tanker, følelser og handlinger bearbejdes.

I det omfang bruger og behandler finder det relevant, kan behandleren i forbindelse med den individuelle ambulante behandling hjælpe brugeren med at tage kontakt til familien, psykiatrien, den kommunale sagsbehandler og/eller andre relevante aktører.

Ligesom under forbehandlingen kan behandleren anmode om, at stofbehandlingens psykolog afholder nogle samtaler med klienten. Samtalerne kan som del af primærbehandlingen have til formål at hjælpe klienten med problemområder, der kræver almen psykoterapi.

Behandleren kan endvidere fungere som brugerens bisidder.

Den individuelle ambulante behandling har typisk en varighed på mellem ½-1 år.

Den individuelle ambulante behandling afsluttes normalt med, at brugeren overgår til efterbehandlingsfasen.

Ambulant gruppebehandling

Stofbehandlingens tilbyder forskellige former for gruppebehandlingskurser. På kurserne indgår gruppesamtaler, hvor emner som netværk, adfærd, behov, tilbagefaldsforebyggelse og følelser kan bearbejdes.

Tilbagefaldsstrategier og kognitiv misbrugsbehandling er den væsentligste metode i disse samtaler.

En væsentlig fordel ved gruppebehandling er deltagernes mulighed for at spejle hinanden - og muligheden for at reflektere over de mange sociale situationer, der opstår.

I forbindelse med gruppebehandlingen bliver brugerne stillet opgaver, som de skal løse.

Fællesskabet om opgaveløsning giver brugeren oplevelse af, at det kan være frugtbart at have tillid til sine medmennesker.

Den løbende evaluering af arbejdsprocesserne er ligeledes med til at lære brugerne at respektere andres holdninger og at udtrykke egne holdninger på en konstruktiv måde.

Det er intentionen, at hver bruger i løbet af kurset - i samarbejde med behandleren og den kommunale sagbehandler - lægger en konkret handlingsplan for tiden efter primærbehandlingen.

Handlingsplanen kan eventuelt indeholde uddannelsesforløb, arbejde og praktikforløb og evt. efterbehandlingstiltag.

Visitation til kurserne foregår på Stofbehandlingens primærvisitationsmøder.

Primærbehandling ved hjælp af dykning

De spændende udfordringer forbundet med dykkerkurset giver gode forudsætninger for at udvikle brugerens sociale færdigheder.

Brugeren konfronteres med, hvordan impulsivitet, kontrol og kropslighed kan fungere. Dette er meget relevant for misbrugere.

Samtidig giver de fysiske aktiviteter brugeren en erkendelse af, at intense oplevelser og gode fællesskaber godt kan eksistere uden brug af stoffer.

På kurset arbejdes der både med den teoretiske og den praktiske del af dykning. Derudover indeholder kurset andre former for fysisk udfoldelse, såsom løb og kajakroning.

Undervejs vil oplevelserne og opgaveløsningen løbende blive diskuteret og evalueret.

De fysiske udfordringer tjener et behandlingsmæssigt sigte, når brugerne inviteres til at reflektere over deres oplevelser.

For at kunne deltage på dykkerkursuset skal brugeren opfylde følgende betingelser:

- Brugeren skal være stoffri og i stand til at profitere af en intensiv behandlingsindsats, der både involverer gruppesamarbejde og individuelle samtaler.
- Brugeren skal kunne indgå i en stabil relation og have tilstrækkelig ro i sine livsomsændigheder til at kunne fastholde sig i ambulante behandling.
- Brugeren skal have bestået et udvidet helbredscheck.

Gruppebehandlingstiltag for unge med hashmisbrug

Behandlingstiltaget er et gruppebehandlingsforløb, der henvender sig til hashmisbrugere, der er mellem ca. 18 år og 27 år og har et ønske om hjælp til at opnå stoffrihed.

Der arbejdes på kurset med at fastholde brugerne i stoffrihed.

Kurset er sammensat af en blanding af undervisning, terapi, diskussion og forskellige fysiske aktiviteter.

På kurset vil der blive arbejdet med en forståelse af hash, abstinenser, motivation, følelser, netværk, behov, tilbagefaldsforebyggelse og social færdighedstræning.

Der vil i gruppesammenhæng blive arbejdet ud fra en kognitiv metode. Andre metoder vil blive taget i brug i det omfang, det er nødvendigt.

Der er efter visitation til gruppen løbende indtag efter aftale med de behandlingsansvarlige.

Visitation sker på Stofbehandlingens primærvisitationsmøde.

Behandling på en døgninstitution

Døgnbehandling vil sige, at brugeren i en periode har ophold på en behandlingsinstitution.

Ringkjøbing Amt benytter sig af såvel sit eget døgnbehandlingstilbud, som en række af private opholdssteder.

Opholdssteder såvel som de kvalitetskrav Stofbehandlingens stiller er nærmere beskrevet i senere afsnit.

Behandlingstilbuddene er baseret på forskellige pædagogiske og terapeutiske indgangsvinkler til behandling af stofmisbrug. Ved at samarbejde med forskellige typer af behandlingsinstitutioner tilstræbes det, at brugeren får det tilbud som bedst passer til pågældendes behov og indstilling.

Substitutionsbehandling

Substitutionsbehandling indebærer, at et misbrug af opioider erstattes med lægeordineret medicin. I Ringkjøbing Amt anvendes metadon og buprenorphin (subutex).

Jf. Metadoncirkulæret anvendes substitutionsbehandlingen til stabilisering af brugerens situation, så behandling af de øvrige problemstillinger bliver mulig.

Der kan være tale om brugere, som midlertidigt har behov for denne behandling inden, de overgår til stoffri behandling. Men derudover tilbydes substitution til en brugergruppe med så presserende sociale og/eller psykiske problemer, at målet om stoffrihed virker urealistisk på tidspunktet for visitation.

Samtidig med substitutionsbehandling arbejdes der på at forbedre brugerens livskvalitet og reducere andet misbrug. Brugere i længerevarende substitutionsbehandling, som har ønske om stoffrihed tilbydes adgang til stoffri behandling.

Målene søges indfriet med behandlingstiltag, der:

- skaber regelmæssighed og stabilitet i brugerens tilværelse
- forbedrer brugerens helbredssituation
- optræner brugerens sociale færdigheder
- begrænser brugerens misbrug af øvrige rusmidler
- giver brugeren positive oplevelser sammen med andre mennesker
- giver brugeren adgang til individuelle behandlingssamtaler

Udlevering af medicin

Udleveringen af medicin foregår i Ringkjøbing Amt i substitutionsbehandlingens ambulatorier i Herning og Holstebro. Efter nærmere aftale kan udleveringen ske hos relevante samarbejdspartnere (apoteket, egen læge, §94 boformer, politiet, fængselsvæsenet).

Da substitutionsbehandling indebærer, at brugeren får udleveret lægeordineret medicin, er omstændighederne omkring udlevering af medicinen ofte af væsentlig betydning. Risikoen for illegal distribution og forkert brug af medicinen - herunder overdosering - nødvendiggør en række kontrolforanstaltninger.

De første tre måneder efter starten af behandlingsforløbet udleveres medicinen dagligt - også i weekenden. Medicinen skal indtages på stedet og under observation.

I løbet af de første tre måneder af behandlingsforløbet kan brugeren, hvis der ikke findes sidemisbrug sted, få en individuel aftale om hjemtagning af en eller flere dagsdoser. Dette forudsætter dog, at brugeren har indgået i et stabilt behandlingsforløb og har aflagt uvarslede "rene" urinprøver i perioden.

Behandlingsydelser

Da mange brugere i substitutionsbehandling er meget resourcesvage, vil der ofte være tale om en omsorgspræget behandlingsform, der ikke stiller store krav til brugeren.

Med det mål at opnå brugerens tillid og skabe stabilitet i brugerens tilværelse fungerer behandleren som en støtteperson, der hjælper brugeren med at tackle hverdagens udfordringer på en hensigtsmæssig måde.

Substitutionsbehandling kan formuleres som en række tilbud:

- Udlevering af medicin
- En kontaktperson, som yder socialt støttende samtaler enten på udleveringsstedet eller i klientens hjem
- Hjælp til kontakt med det sociale system og hjælp til koordinering af den sociale indsats
- Hjælp til kontakt med sundhedsvæsenet
- Hjælp til kontakt med politi og kriminalforsorg
- Hjælp til kontakt med stoffri behandling
- Mulighed for socialt samvær i caféen, der er tilknyttet udleveringsstedet.
- Mulighed for deltagelse i aktiviteter arrangeret i cafeen eller udflugter ud af huset.

Specialiserede tilbud knyttet til forskellige målgrupper

Stofbehandlingen i Ringkjøbing Amt tilbyder desuden en række specialiserede ydelser på stofbehandlingsområdet.

Generel rådgivning om stofmisbrugsproblematikker

Den stoffri behandling tilbyder rådgivning om stofmisbrugsproblematikker til borgere, organisationer og institutioner. Rådgivningen kan på borgerens foranledning foregå anonymt.

Det forventes, at der i 2005 etableres telefonrådgivning om misbrugsproblematikker.

Stofbehandlingen kan i et vist omfang undervise og rådgive grupper af professionelle sagsbehandlere i misbrugs- og behandlingsproblematikker.

Særlige tilbud til unge og deres familier

Stofbehandlingen har et særligt "netværksteam" bestående af tre behandlere fra den stoffri behandling. Deres opgave er, at inddrage familie og netværk i behandlingen, hvor dette skønnes nødvendigt.

Netværksteamet bliver altid inddraget som sparringspartner for behandler, hvor denne vurderer, om relationen mellem en ung misbruger og forældrene er af central betydning for misbruget eller behandlingen. Brugen af et særligt netværksteam i sager, der vedrører unge misbrugere er med til at kvalitetssikre denne type behandling.

Netværksteamet rådgiver endvidere de kommunale sagsbehandlere i sager om unge og misbrug.

Kurser for pårørende

For at imødekomme behovet for information om stofmisbrug blandt pårørende til misbrugere afholder Stofbehandlingen kurser for pårørende.

Kurserne er tilrettelagt som temaaftner med oplæg og diskussion, der kan hjælpe til at misbruget håndteres bedst muligt i hverdagen.

Tilbud til hashmisbrugere

Tilbuddet er beskrevet ovenfor.

Tilbud om efterbehandling

Efterbehandling er et behandlingstilbud til brugere, der har gennemført primærbehandling. Den kan foregå som individuelle samtaler mellem bruger og behandler, men et gruppetilbud kan også indgå.

Indsatsen fokuserer på, at give brugeren tag i et liv som stoffri.

Primærbehandling er en beskyttet fase, hvor der arbejdes med brugerens personlige vanskeligheder. Efterbehandlingen hjælper brugeren med de problemer, der opstår, når man skal genlære normalt stoffrit liv. I den forbindelse diskuteres konsekvenserne af et eventuelt tilbagefald.

Under efterbehandlingen kan brugeren introduceres til foreningen NA (Anonyme Narkomaner).

Hvis en behandling afbrydes eller skal genoptages

Stofbehandlingen udskriver brugere, der flere gange udebliver fra indgåede aftaler. Ønsker brugeren at genoptage behandlingen, sker dette ved ny henvendelse.

Udskrivning kan også forekomme, hvis brugeren opfører sig truende eller voldeligt.

En bruger udskrives straks ved at meddele sin beslutning om at afbryde behandlingen.

Udskrives brugeren på initiativ af Stofbehandlingen modtager pågældende skriftlig meddelelse, der bekræfter, at behandlingen er ophørt.

Henvender en bruger sig med ønske om at genoptage behandlingen, afgør Stofbehandling, med hvilket tilbud behandlingen genoptages.

Organisatorisk struktur

Stofbehandlingen varetager som samlet organisation alle tilbud om social behandling for stofmisbrug efter §85 i Ringkjøbing Amt.

Stofbehandlingen er inddelt i tre behandlingsmæssige afsnit:

- Den stoffri ambulante behandling (herunder forbehandling)
- Substitutionsbehandlingen
- "Døgncenter Lyngdal"

Geografisk er både den stoffri ambulante behandling og substitutionsbehandlingen delt op i en nordenhed og en sydenhed placeret i Holstebro og Herning. Amtets kommuner er fordelt på afdelingen i Holstebro, henholdsvis Herning, i en nordlig og en sydlig del.

Den stoffri behandling og substitutionsbehandlingen deler adresse i Holstebro og er naboer i Herning. Begge steder arbejder de tæt sammen.

Det tætte samarbejde mellem substitutionsbehandlingen og den stoffri behandling er med til at sikre brugeren, at behandlerne løbende holdes ajour med udviklingen indenfor begge typer af behandling for stofmisbrug.

Administration og ledelse er delt mellem de to afdelinger.

Døgncenter Lyngdal er organisatorisk placeret som en del af Stofbehandlingen - og er beliggende i Grønbjerg.

5. Beskrivelse af procedure for visitation til social behandling for stofmisbrug

Introduktion

Enhver borger i Ringkjøbing Amt kan rette henvendelse til Stofbehandlingen med ønske om behandling eller rådgivning om stofmisbrug. Kommuner, praktiserende læger og øvrige offentlige instanser kan efter aftale med pågældende borger rette henvendelse på dennes vegne.

Henvendelsen kan enten foregå telefonisk, pr. brev, e-mail eller ved personligt fremmøde på stofbehandlingens adresse i Holstebro eller Herning.

Ved ønske om behandling tildeles borgeren en behandler, der påbegynder afklaring og forbehandling. Jf. Servicelovens §85 stk. 1 fastlægges en foreløbig

behandlingsplan inden 14 dage efter henvendelsen. Dette forudsætter, at borgeren møder op til de foreslåede aftaler.

Behandlingen forudsætter, at borgeren bliver indskrevet i Stofbehandlingens journal-system.

Lovgivningen foreskriver, at behandling af stofmisbrugere registreres i Sundhedsstyrelsen - men derudover er oplysninger om borgere i behandling fortrolige.

Primærvisitation

Efter den indledende afklaring - herunder gennemførelse af ASI-interview - tager Stofbehandlingens stilling til hvilke tilbud, der vil være velegnede for brugeren. Denne primære visitation foretages på behandlingsmøder, hvor behandlere og ledere deltager.

I forbindelse med disse afgørelser udformes den endelige behandlingsplan .

Det vil ofte være nødvendigt at sammensætte en række på hinanden følgende tilbud, der kan indbefatte substitutionsbehandling, døgnbehandling og ambulante forløb. Ud fra afklaringen af brugerens ønsker og motivation, eventuelle tidligere behandlingsforsøg og generelle livssituation sammensættes et realistisk tilbud. Princippet om mindste indgriben medfører, at en stabil livssituation forsøges fastholdt, og der sættes på ambulant behandling. Men ofte kan et døgnforløb indgå som en nødvendig del af det samlede behandlingsforløb.

Visitation til kursusforløb eller døgnbehandling vil ofte betyde en vis ventetid. I disse perioder vil et tilbud om ambulante samtaler normalt være relevant.

Hvor substitutionsbehandling eller behandling i døgnregi kommer på tale, forelægges dette de særlige visitationsudvalg. Se nedenfor.

Procedure ved visitation til behandling på døgninstitution

Krav til ansøgningen

For at en ansøgning om behandling på en døgninstitution kan behandles, skal den indeholde et aktuelt ASI-interview og en beskrivelse af det aktuelle stofforbrug (jf. ICD-10's misbrugsdiagnoseliste).

Den skriftlige ansøgning skal endvidere indeholde sagsmateriale vedrørende andre relevante forhold.

Andre relevante forhold kan eksempelvis være familiemæssige forhold, psykiatrisk behandling og/eller forestående afsoning.

Endelig skal ansøgningen indeholde forslag til behandling og forløb.

Når sagsmaterialet er samlet, indsendes det til administrationen som en skriftlig ansøgning om behandling på en døgninstitution. I forbindelse med udarbejdelse af den skriftlige ansøgning, påhviler det behandleren at indsamle sagsmaterialet og udfærdige ansøgningen.

Visitationsmødet

Når administrationen har modtaget ansøgningen, indkaldes behandleren til det visitationsmøde, hvor ansøgningen skal behandles.

Forud for mødet skal behandleren give administrationen besked med hensyn til indkaldelse af relevante samarbejdspartnere. Det kan eksempelvis dreje sig om den kommunale sagsbehandler, den kommunale misbrugskonsulent og/eller kriminalforsorgen.

Drejer ansøgningen sig om døgnbehandling til misbrugende forældre etableres der et samarbejde med amtets børne- og ungeafdeling, da Stofbehandlingen ikke har kompetence til bevilling af familiebehandling.

Det er administrationens ansvar, at invitere relevante samarbejdspartnere og at sørge for at alle inviterede parter modtager det relevante materiale senest fem dage før visitationsmødet.

På visitationsmødet fremlægger behandleren ansøgningen om døgnbehandling.

Udover at henvise til det skriftlige sagsmateriale skal behandleren selv give sin faglige vurdering af følgende forhold:

- borgerens misbrugsadfærd og misbrugsforstyrrelser
- borgerens aktuelle motivationsniveau
- borgerens aktuelle adfærd og behandlingsbehov
- borgerens aktuelle livssituation
- borgerens udbytte af eventuelle tidligere behandlingstiltag
- formålet med døgnbehandlingen

Visitationskriterier

Visitationsudvalget giver tilsagn om bevilling af døgnophold, hvis udvalget vurderer, at følgende kriterier er opfyldt:

- borgeren kan ikke profitere af ambulant behandling ud fra princippet om det mindst mulige indgreb.
- borgeren er motiveret til en markant ændring i sit liv
- borgeren evner at modtage socialpædagogisk og/eller terapeutisk intervention
- sagen er tilstrækkeligt belyst med hensyn til borgerens refleksionsevne og personlige ressourcer/kompetencer
- forhold vedrørende psykiatrisk behandling, kriminalitet og familie er tilstrækkeligt belyst, og forholdene er afklarede på en måde, så behandling på en døgninstitution forekommer meningsfyldt.

Ved tilsagn om behandling på døgninstitution

Hvis visitationsudvalget giver tilsagn om behandling på en døgninstitution, tilstræbes det at behandler og visitationsudvalg på visitationsmødet drøfter valget af døgninstitution, udslusning og efterbehandling.

I tvivlstilfælde kan der bevilges tre måneders døgnbehandling, hvorefter sagen kan genoptages.

Efter seks mdr. skal der altid genansøges om fortsat behandling på en døgninstitution.

Bevillingen bortfalder, hvis behandlingen ikke er påbegyndt efter tre måneder.

Det påhviler brugerens hjemkommune at foretage en egenbetalings beregning. Den endelige egenbetaling fastsættes på visitationsmødet.

Tilbage melding

Formanden for visitationsudvalget er ansvarlig for udarbejdelse af referat fra visitationsmødet.

Referatet renskrives af administrationen, der ligeledes sørger for, at referatet godkendes af visitationsudvalgets formand og behandleren.

Behandleren tager stilling til, om resultatet af ansøgningen først skal overbringes til borgeren (bruger/ansøgeren) mundtligt eller skriftligt.

Både borgeren og samarbejdspartnerne skal dog under alle omstændigheder altid modtage en skriftlig version af afgørelsen.

I tilfælde af afslag på ansøgningen skal borgeren sammen med den skriftlige afgørelse modtage en klagevejledning.

Ønsker borgeren at klage over afgørelsen, skal behandleren være behjælpelig med udarbejdelse af en skriftlig klage.

Videre forløb

Hvis visitationsgruppen bevilger døgnbehandling, påhviler det behandleren at rekvirere en samarbejdsaftale fra den døgninstitution, som visitationsudvalget og behandleren har vurderet som mest hensigtsmæssig.

Aftalen skal efterfølgende godkendes af behandleren og formanden for visitationsudvalget før den kan underskrives af lederen for Stofbehandling.

Visitationsudvalgets sammensætning

For at sikre et højt fagligt niveau og ensartethed i afgørelserne består visitationsudvalget af et fast panel på fem medlemmer. Stofbehandling udpeger udvalgets medlemmer. Alle medlemmer skal have viden og kendskab til psykologiske og somatiske misbrugsfaktorer.

Udvalget er aktuelt repræsenteret ved:

- To uddannede behandlere med socialfaglig baggrund,
- Stofbehandlingens psykolog
- Afdelingslederen fra døgninstitutionen Lyngdal

- Speciallægekonsulent udpeget af Specialrådgivningsafdelingen

Organisatorisk opbygning og struktur:

Der afholdes visitationsmøde på tirsdage i ulige uger fra kl. 09.00 til 12.00 i Stofbehandlingens lokaler i Herning.

Der planlægges ½ time til behandling af hver ansøgning.

Procedure ved visitation til substitutionsbehandling

Krav til ansøgningen

For at en ansøgning om behandling på en døgninstitution kan behandles, skal den indeholde et aktuelt ASI-interview og en beskrivelse af det aktuelle stofforbrug (jvf. ICD-10's misbrugsdiagnoseliste).

Den skriftlige ansøgning skal endvidere indeholde sagsmateriale vedrørende andre relevante forhold.

Andre relevante forhold kan eksempelvis være familiemæssige forhold, psykiatrisk behandling og/eller forestående afsoning.

Desuden rekvireres den kommunale handleplan for at få et billede af hvilke foranstaltninger, der er planlagt eller iværksat for ansøgeren. På den måde tilstræbes det, at de forskellige offentlige indsatser bliver koordineret. Formålet med at indhente yderligere oplysninger om brugeren er at opsummere væsentlige forhold og begivenheder i ansøgerens liv og misbrugshistorie.

Visitationsmødet

Inden visitationsmødet skal brugeren være lægeundersøgt, så eventuelle fysiske sygdomme er konstateret. Derudover skal der foreligge urinprøver, hvor urinen er testet for de mest almindeligt brugte illegale stoffer.

Hvis der har været kontakt til det psykiatriske system skal der vedlægges en kortfattet psykiatrisk sygehistorie og evt. diagnose. Hvis ansøgeren får ordineret medicin eller modtager anden behandling, skal det beskrives.

På visitationsmødet skal brugerens behandler mundtligt redegøre for følgende forhold:

- baggrunden for ansøgningen om substitutionsmedicin
- formålet med substitutionsbehandlingen
- resultatet af tidligere behandlingsforløb
- misbrugets art, omfang og udvikling
- klientens egen begrundelse for at søge substitutionsbehandling
- klientens psykosociale situation

- eventuelle verserende straffesager på visitationstidspunktet

Hovedformålet med behandlerens mundtlige redegørelse er at give visitationsudvalget et klart billede af, om den hidtidige indsats for at opnå stoffrihed har været omfattende nok.

Den psykosociale situation skal belyses for at give visitationsudvalget mulighed for at vurdere om ansøgeren kan påregne opbakning fra familie eller andet socialt netværk.

Behandleren skal redegøre for eventuelle verserende straffesager, så visitationsudvalget kan danne sig et indtryk af, hvordan disse straffesager kan gribe ind i behandlingen.

Visitationskriterier

Der bevilges substitutionsbehandling, hvis visitationsudvalget vurderer at ansøgerens samlede situation gør det urealistisk at forestille sig, at ansøgeren i sin aktuelle situation kan profitere af stoffri behandling.

Samtidig skal visitationsudvalget vurdere, at ansøgeren vil kunne forbedre sine helbreds-mæssige og sociale forhold ved at påbegynde substitutionsbehandling.

Tilbage melding

Visitationsudvalget gennemgår de fremlagte informationer, og ved mødets afslutning tages der stilling til om ansøgningen kan imødekommes. Mødereferatet renskrives af administrationen, og ansøgeren kan bede om kopi af referatet.

Afslag kan indklages, og behandler vil være behjælpelig med at udforme en skriftlig klage.

Videre forløb

I tilfælde af at ansøgningen imødekommes indlægges ansøgeren på Skovvang til indkøring i behandlingen med enten metadon eller subutex. Dette tager i reglen kun få dage. Hvis klienten overflyttes fra andet behandlingssted i andet amt og er velindkørt i velbegrunderet substitutionsbehandling, kan denne indlæggelse fraviges.

Visitationsudvalgets sammensætning

Visitationsudvalget består af en lægekonsulent for stofbehandling, en repræsentant fra Embedslægeinstitutionen, Specialrådgivningens lægekonsulent, en repræsentant fra Skovvangs sygeafdeling, klientens behandler(e), afdelingslederen for substitutionsafdelingen. Sidstnævnte er ansvarlig for referat.

Organisatorisk opbygning og struktur

Visitation til substitutionsbehandling foregår hver mandag. Visitationen foregår i Herning i ulige uger og i Holstebro i lige uger.

Ansøgningen skal være modtaget af sekretariatet senest kl. 12.00 fredagen før visitationen.

6. Behandlingsgaranti

I henhold til servicelovens § 85 stk. 2 skal Ringkjøbing Amt sørge for, at stofmisbrugere der ønsker behandling for stofmisbrug får et behandlingstilbud, der skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelsen. Det vil ikke altid være muligt at foretage en faglig udredning og forberedelse af sagen indenfor 14 dage - eksempelvis i tilfælde, hvor der skal indhentes oplysninger om tidligere behandlinger og hospitalsindlæggelser. Endvidere medfører udeblivelser fra aftaler, at tidsfristen forlænges tilsvarende.

I undersøgelsesperioden for eksempelvis et døgntilbud er andre tilbud såsom tilbud om ambulante samtaler tilgængelige for stofmisbrugeren, da Ringkjøbing Amt vurderer, at det er vigtigt, at fastholde motivationen og kontakten med stofmisbrugeren.

Behandlingstilbudene kan omfatte døgntilbud eller dag-/ambulante tilbud.

Ringkjøbing Amt vurderer ud fra stofmisbrugerens forudsætninger, ønsker og behov, hvilket behandlingstilbud, der vil være mest hensigtsmæssig for den enkelte. Døgnbehandling anvendes til stofmisbrugere, der i afgrænsede perioder har behov for miljøskift og en mere massiv og struktureret påvirkning - ofte i forsøg på, at opnå stoffrihed.

Dag-/ambulant behandling er karakteriseret ved, at behandlingen finder sted i i tilknytning til stofmisbrugerens sædvanlige miljø. Dag-/ambulant behandling kan være mere eller mindre intensiv afhængig af behov og den kan være understøttet af substitutionsbehandling. Dag-/ambulant behandling indeholder altid rådgivning, som kan suppleres med forskellige former for samtale m.v. - enkeltvis eller i grupper.

7. Muligheden for frit valg

Efter servicelovens § 85 stk. 3 har stofmisbrugere, der er visiteret til behandling ret til at vælge mellem offentlige og private behandlingstilbud, der er godkendt efter servicelovens

§ 94a og som er af tilsvarende karakter, som det behandlingstilbud Ringkjøbing Amt har visiteret til.

Det konkrete valg skal være i overensstemmelse med Ringkjøbing Amts visitation og den udarbejdede behandlingsplan.

Fristen for tilbud indenfor 14 dage gælder kun i forhold til Ringkjøbing Amts tilbud. Vælger stofmisbrugeren at blive behandlet i et andet behandlingstilbud end det der er visiteret til, vil det ikke altid være muligt for Ringkjøbing Amt at iværksætte en behandling indenfor fristen.

Stofbehandlingen hjælper gerne med at søge relevant information i tilknytning til frit valg-muligheden.

8. Behandlingsplaner

Skriftlige behandlingsplaner udarbejdes for ethvert behandlingsforløb i Stofbehandlingen

Målet for udarbejdelse af behandlingsplanen er, at brugeren opnår størst mulig motivation, egenindsigt og tager ansvar for efterlevelsen af indholdet i planen.

Efter første henvendelse og inden Servicelovens frist for behandlingens start på 14 dage, skrives en foreløbig behandlingsplan, hvorefter behandlingen starter.

Behandlingsplaner udarbejdes i samarbejde mellem brugeren og den enkelte behandler, der er kontaktperson. Planen forelægges og fastlægges endeligt ved Stofbehandlingens primærvisitationsmøder, der afholdes jævnligt (ugentligt).

Når behandlingen indbefatter døgnbehandling bevilges dette efter forelæggelse og godkendelse i det særlige visitationsudvalg til døgnbehandling – se nedenfor.

Behandlingsplanen koordineres i samarbejde med relevante samarbejdsparter i den konkrete sag f.eks. praktiserende læge og kommunale handleplaner.

I tilfælde, hvor der i planen indgår substitutionsbehandling, forudsætter dette godkendelse ved det særlige visitationsudvalg til substitutionsbehandling samt ordination fra Stofbehandlingens lægekonsulent - se nedenfor.

Behandlingsplanerne skal altid være aktuelle og i god overensstemmelse med klientens faktiske situation og behandlingsbehov

Behandlingsplanen skal revideres når større ændringer i brugerens situation, har gjort den irrelevant.

Ændringer, der afføder behov for revision, er såvel opfyldelse af planens delmålsætninger, og velafsluttet indsats. Men også ændringer, der tilsidesætter planen – herunder uforudsete tilbagefald.

Behandlingsplanen skal så vidt muligt udarbejdes, så den ikke bliver uaktuel med for korte intervaller. Der kan ofte tages højde for forskellige begivenheder.

Alle planer, der ikke har været reviderede af anden grund indenfor 6 måneder, revideres og genbehandles efter dette tidsrum.

Behandlingsplanerne udarbejdes under hensyn til planer fra andre aktive, offentlige instanser

Kommunale handlingsplaner skal rekvireres i forbindelse med udarbejdelsen af Stofbehandlingens behandlingsplan. Der samarbejdes og lægges op til fælles målsætninger med den kommunale indsats, hvor dette er muligt.

Er andre offentlige instanser aktivt involveret i klientens nuværende livssituation, konsulteres disse og eventuelle handlingsplaner inddrages.

Behandlingsplanen viser rammer og indhold af behandlingsindsatsen

Baseret på den skriftlige behandlingsplan, skal brugere, involverede samarbejdspartnere og Stofbehandling klart kunne følge aftaler og resultater. Den skal derfor være sprogligt klar, og ikke levne tvivl om konkrete ansvarsfordelinger.

Følgende forhold beskrives i behandlingsplanen:

Særlige forudsætninger

Grundige beskrivelser af brugerens forhold er indeholdt i den skriftlige afklaring, der altid foretages ved ny- eller genhenvendelser og ved større ændringer i brugerens situation. Behandlingsplanen vil bygge på denne viden, som ikke behøver at blive gentaget her, men der henvises dertil.

Der kan dog være behov for at opridse forhold eller omstændigheder, der er basis for planen eller for forståelsen af den, eller som ikke forelå da den skriftlige afklaring blev foretaget.

Samarbejdspartnere

De samarbejdspartnere, der spiller en aktiv rolle for brugerens behandling, skal nævnes og deres rolle beskrives. Brugerens hjemkommune indgår altid som samarbejdspartner – om end på forskellige måder og i forskelligt omfang. Den kommunale handlingsplan indgår altid.

Andre professionelle kan indgå i varierende omfang – f.eks. Kriminalforsorgen, bosteder eller andre.

Brugerens private netværk – familie, venner, arbejdsplads – kan også indgå aktivt i behandlingen, og deres rolle beskrives i behandlingsplanen.

De aftaler, der indgås med samarbejdspartnerne kan beskrives under "Handlinger" – se herunder.

Mål for behandlingen

Målet for udarbejdelse af behandlingsplanen er, at brugeren opnår størst mulig motivation, egenindsigt og tager ansvar for efterlevelsen af indholdet i planen. Behandlingsplanen koordineres i samarbejde med relevante samarbejdspartner i den konkrete sag f.eks. praktiserende læge og kommunale handleplaner.

Behandlingsplanen skal beskrive målene med behandlingen. Der kan være tale om såvel langsigtede som kortsigtede mål – og begge dele. Det kan være nødvendigt både at beskrive det endelige mål såvel som de delmål, der søges nået gennem et eller flere indsatsområder.

Handlinger – hvem gør hvad

I behandlingsplanen beskrives den indsats Stofbehandlingen tilbyder brugeren til indfrielse af behandlingsmålene. Der kan være tale om et eller flere tilbud, ligesom der kan være tale om en gradvis udvikling af tilbud i overensstemmelse med fremgang og ændringer i brugerens behandling.

Den indsats brugeren selv er nødt til yde for at medvirke i sin behandling fastlægges også.

Endelig skal de indsatsområder, der indgår i behandlingen, men som varetages af andre samarbejdspartnere – professionelle, familie eller andre – beskrives.

Behandlingsplanen skal således fastlægge en klar ansvarsfordeling mellem alle de berørte parter

Milepæle

Behandlingsplanen indeholder en beskrivelse af behandlingens forventede forløb over en kortere eller længere periode. Mellem behandlingens start og dens planmæssige afslutning, kan der forekomme en række milepæle, som bør beskrives i planen. Overgange fra et opholdssted til et andet, overgange fra et tilbud til et andet og visitationsbeslutninger, kan – som eksempler – være udslagsgivende overgange i behandlingen.

Milepæle kan være fastsatte ud fra aftalte datoer. Men også afgørelser og opnåelsen af delmål – f.eks. domsafsigelse, vellykket afgiftning eller flytning af bolig – kan udgøre milepæle, der udløser ændringer i de handlinger som enten Stofbehandlingen, brugeren eller andre vil skulle bidrage med.

Behandlingsplanen er et vigtigt redskab i det daglige samarbejde med brugerne

Den skriftlige behandlingsplan udarbejdes i et samarbejde med klienten, der derigennem får mulighed for at få indflydelse på sin egen behandling. Behandlingsplanen fastholder de indgåede aftaler og bruges til at følge op og gøre status sammen med brugeren.

Efter et samarbejde med brugeren om udarbejdelsen af planen, forelægges denne den skriftlige plan. Hvis brugeren vil godkende planen, kan vedkommende underskrive den, som et tegn på godkendelse af planen, de afgivne tilbud og det samarbejde, det indebærer.

Stofbehandlingen udarbejder og ajourfører en procesvejledning til udarbejdelsen af behandlingsplaner

For at sikre, at alle i Stofbehandlingen kender og følger de fastlagte kvalitetskrav til behandlingsplaner, udarbejdes der en procesvejledning. Dette interne hjælpeværktøj til det daglige arbejde, sikrer et højt og ensartet fagligt niveau. Heri beskrives såvel principperne som de praktiske metoder, der anvendes i arbejdet.

Ved døgnbehandling udarbejdes behandlingsplanen med udgangspunkt i den særlige visitation - og i samarbejde med det opholdssted, der skal varetage behandlingen

Ved visitation til døgnbehandling bevilges ophold af en nærmere bestemt længde, og eventuelt med krav om en bestemt form for opfølgning. Visitationsudvalget vil også ofte foreslå mål eller indsatser, som opholdsstedet senere bør opfylde.

Med de aftaler, behandler og brugeren har indgået, og de anbefalinger der er fremkommet i forbindelse med døgnvisitation, som grundlag, udarbejdes en behandlingsplan for døgnopholdet i samarbejde med opholdsstedet.

Denne behandlingsplan indeholder de samme grundlæggende forhold, som nævnt ovenfor. Men der vil indgå særlige mål, ansvarsfordelinger og aftaler mellem opholdsstedet og Stofbehandlingen – herunder vedrørende betaling, særlige krav til ydelserne, udslusning og efterbehandling.

Ved substitutionsbehandling indgår de særlige forhold omkring ordination og udlevering af medicin som centrale elementer

Ud over de emner, der ovenfor er beskrevet, og som altid indgår i behandlingsplanerne, skal der indgå særlige vilkår og aftaler i forbindelse med ordination og udlevering af medicin.

I forbindelse med visitationen afklares og beskrives de forhold, der er forudsætningen for ønsket om denne særlige behandling – jf. Metadoncirkulæret. Disse angives som særlige forudsætninger i behandlingsplanen.

Stofbehandlingens lægekonsulent fastlægger – også i forbindelse med visitationen – de forhold mht. medicin, dens administration og udleveringsform, der skal gælde for behandlingen. Disse beskrives grundigt i behandlingsplanen.

I forbindelse med substitutionsbehandling er brugerens praktiserende læge en afgørende samarbejdspartner, og vedkommende orienteres altid om opstart, ændring eller ophør af medicinsk behandling. Lægen inviteres i øvrigt til gensidigt samarbejde i

forbindelse med ordination af eventuelle andre lægemidler, der kan have indflydelse på substitutionsbehandlingen.

Når der udarbejdes behandlingsplan, hvor substitutionsbehandling indgår, beskrives også hvilke tilbud af psykosocial karakter – ud over den medicinske behandling, som Stofbehandlingen og brugeren er enige om.

9. Brugerinddragelse / brugerindflydelse

Brugerinddragelse/brugerindflydelse sker på tre forskellige niveauer/måder.

- Stofbehandlingen har som mål, at grupper af brugere og pårørende med idéer og perspektiver til udvikling af behandlingstilbuddene vil blive hørt. Disse grupper kan inddrages i udvikling og tilpasning af behandlingstilbuddene. Stofbehandlingen samarbejder aktuelt med Brugerforeningen i Holstebro og Brugerforeningen i Herning, og Stofbehandlingen har i forbindelse med udarbejdelsen af kvalitetsstandarderne afholdt møde med de to foreninger.
- En anden form for indflydelse/inddragelse sker ved undersøgelser af brugernes oplevelser af behandlingen og tilfredshed med denne. Den enkelte bruger kan påvirke udformningen af behandlingstilbuddene ved at give sin mening til kende i forbindelse med disse skriftlige eller mundtlige evalueringer.
- Den enkelte bruger har stor indflydelse på sit eget behandlingsforløb og inddrages i udformningen af sin personlige behandlingsplan. Om nødvendigt bidrager Stofbehandlingen med at kvalificere brugeren i dette arbejde.

10. Reglerne for betaling af kost og logi

Reglerne for betaling af kost og logi er beskrevet i servicelovens § 95.

Kommunen beregner egenbetalingen og vurderer om beboeren kan betale den fulde egenbetaling.

Fastsættelse af opholdsbetalingen indarbejdes i den samlede handleplan, der vil blive udarbejdet i forbindelse med opholdet på en boform, således at der er klarhed over hvilket beløb man har til sig selv at leve for under opholdet og hvilket beløb man skal betale til kost og logi.

Udgangspunktet er, at betaling for ophold i boformen sker af beboerens arbejdsindtægt, pension, dagpenge eller kontanthjælp, og at betaling sker fra første dag.

Betalingsforpligtelsen omfatter alene udgifter i forbindelse med opholdet, såsom udgifter til logi, herunder el, varme, kost og dermed forbundne personaleudgifter samt andre udgifter i forbindelse med opholdet, herunder vask, som er en integreret del af opholdet.

Udgifter til behandlingsydelser, der har almindelig karakter - som eksempelvis tandlægebehandling, almindelig medicin mv. - dækkes af beboerens egne indtægter i øvrigt og afholdes således ikke af opholdsbetalingen.

Afhængig af boformens nærmere tilrettelæggelse, herunder tilknyttede behandlingsforanstaltninger, kan betalingen fastsættes ud fra, at den enkelte har mulighed for at fravælge et eller flere måltider eller andre ydelser under opholdet..

Opholdsbetalingen fastsættes som et samlet månedligt beløb, der kan betales månedlig forud. Betalingen kan ligeledes fastsættes som en takst pr. døgn.

Nedsættelse af betaling

Personer der bevarer egen bolig under opholdet, betaler som udgangspunkt ikke for logi-delen. Der betales dog for andre ydelser, herunder kost. Betalingen fastsættes i øvrigt således, at der tages hensyn til udgifter i forbindelse med opretholdelse af egen bolig, beboerens mulighed for at opretholde hidtidige forpligtelser, samt til at beboeren har et rimeligt beløb til personlige fornødenheder.

Hvordan betales?

Som udgangspunkt strå beboeren selv for at betale opholdsbetalingen ud af sin kontanthjælp, pension eller anden indtægt.

Den konkrete betaling af opholdsudgifterne kan imidlertid også ske ved, at det aftales mellem boformen, beboeren og kommunen som udbetaler kontanthjælp eller pension, at kommunen indbetaler opholdsbetalingen. Denne løsning kan eventuel komme på tale i den første fase af behandlingen i nedtrappings- eller afgiftningssituationer.

Hvis kommunen ikke i forvejen har oplysninger om indkomstgrundlaget, skal beboeren som udgangspunkt selv give oplysningerne. Hvis dette ikke er muligt kan kommunen i visse tilfælde indhente oplysningerne fra andre offentlige myndigheder.

Der kan mellem beboeren og ledelsen af boformen træffes aftale om en hensigtsmæssig budgetlægning, hvor der i kontanthjælpen eller pensionen kan fratrækkes et beløb til ophold, kost, opsparing eller afdrag på gæld.

11. Information om sagsbehandling og klagegang

Klage over socialfaglige afgørelser

- **eksempelvis klage over afslag på behandling på en bestemt døgninstitution eller klage over, at amtet ikke har overholdt behandlingsgarantien**

Hvis man er utilfreds med Ringkjøbing Amt/Stofbehandlingens afgørelse kan man klage til Ringkjøbing Statsamt, Det Sociale Nævn. Klagen skal indsendes til Ringkjøbing Amt, Østergade 48, 6950 Ringkjøbing.

Man kan klage mundtligt og skriftligt. Man kan i klagen oplyse, hvorfor man er utilfreds med afgørelsen.

Klagen skal være modtaget af amtet senest 4 uger efter, at man har modtaget afgørelsen.

Når amtet har modtaget klagen, vil der blive set på sagen på ny og tage stilling til, om vi kan give helt eller delvis medhold i klagen. Hvis amtet ændrer sin afgørelse, vil man få besked inden 4 uger. I modsat fald sendes klagen inden 4 uger sammen med sagens akter til Det Sociale Nævn.

Hvis man har problemer med at forstå vores afgørelse eller er i tvivl om, hvordan man skal klage, er man velkommen til at kontakte os.

Klage over sundhedsfaglige afgørelser

- **eksempelvis klage over afslag på ønske om metadonbehandling, dosisændringer af metadon eller forkert dosering af metadon**

Klagen sendes til patientklagenævnet. Man kan også sende klagen til Ringkjøbing Statsamt eller Embedslægeinstitutionen i Ringkjøbing Amt. Her kan man få vejledning til at formulere klagen. Der findes et klageskema på patientklagenævnets hjemmeside, der kan gøre det lettere for dig at udforme klagen. Man kan også ringe efter et klageskema hos patientklagenævnet, Embedslægeinstitutionen eller Statsamtet.

Klagen skal være indsendt inden 2 år efter det tidspunkt, hvor man første gang fik mistanke om, at man kan have modtaget en forkert behandling.

Klage over serviceniveauet

- **eksempelvis utilstrækkelig normering, for korte åbningstider, personalets optræden mv.**

En sådan klage skal rettes til amtet.

Den normale procedure vil være, at man i første omgang klager til Stofbehandlingens ledelse eller til det personale som klagen eventuel vedrører. Hvis man ikke bliver tilfreds hermed sendes klagen videre til amtet. Det er også muligt at klage direkte til

amtet, hvis man af en eller anden grund ikke ønsker at klage til ledelsen/personalet på Stofbehandlingen. Amtet sender i disse tilfælde klagen tilbage til Stofbehandlingen for at få en sagsfremstilling herfra og indhenter eventuel yderligere oplysninger fra klageren.

Herefter vil amtet træffe afgørelse i sagen.

12. Kompetenceudviklingsplan for Stofbehandlingen 2005

Alle medarbejdergrupper skal tilgodeses med mulighed for at udvikle deres kompetencer, uanset om ansættelse er indenfor stoffri dagbehandling, substitutionsbehandlingen, Døgncenter Lyngdal, administration eller ledelse.

Stofbehandlingen arrangerer sin egen løbende grunduddannelse for behandlere, der sikrer at deres kompetencer holdes i orden og at den sidste ny viden på området kan omsættes til behandling.

I 2004 har behandlere fra alle afdelinger, deltaget i de samme kurser. I 2005 vil der blive forsøgt at arrangere interne kurser målrettet for behandlere i hver af Stofbehandlingsens faglige områder, dog sådan at behandlere fra Lyngdal også deltager - efter aftale i kurser for den stoffri dagbehandling.

Fælles kurser giver mulighed for at opbygge fælles faglige berøringsflader og et fælles begrebsapparat om behandling. Er der emner, der henvender sig bredt kan de arrangeres som fælles kurser.

En gang årligt afholdes organisationsseminar, hvor alle medarbejdere deltager, og hvor den organisatoriske og faglige udvikling og strategi bliver sat til debat - i forhold til hele behandlingssektoren.

Alkoholbehandlingen bliver orienteret om vore planer, så der kan arrangeres kurser - eller temadage - af fælles interesse, med dem.

Supervision af behandlere er afgørende for at holde til at arbejde med vanskelige klientgrupper. Deltagelse i supervision er obligatorisk for behandlere.

I 2005 arrangeres som minimum en månedlig supervision i mindre grupper med ekstern supervisor.

Der kan arrangeres supervision på faglige metoder (læring ud fra praksis) i det omfang der er behov og økonomi til det.

Uddannelsesmæssig baggrund/stillingsbetegnelser for personalet i Stofbehandlingen:

Uddannelse/stilling _____ antal ansatte

Pædagog:	12
Pædagogmedhjælper:	1
Socialrådgiver:	13
Assistent/overassistent/ fuldmægtig:	6
Sygeplejerske:	2
Etnograf:	1
Psykolog:	2
Læge:	1
Ergoterapeut:	3
Faglærer:	1
?	1

I alt: 43

Efteruddannelser/ påbegyndte efteruddannelser/ længerevarende kurser:

Uddannelsen/kurset _____ antal:

Familierådgiver/familieterapi	1
Kommunom	3
Merkonom:	1
Gestaltterapeut:	1
Krop- og gestaltterapeut:	5
Misbrugs - og psykoterapeut:	1
Sygeplejerske:	1
Sygehjælper:	1
Naturvejleder:	1

Dykkerinstruktør:	2
Øvrig efteruddannelse	1

13. Monitorering af indsatsen

Stofbehandlingens elektroniske journalsystem muliggør løbende opfølgning på data vedrørende klienterne. Der udarbejdes årligt en statistisk rapport, hvor følgende data analyseres (anvendte variabler er angivet i parentes):

- Alder (forskellige aldersgrupper)
- Antal
- Køn
- Folkeregisterkommune
- Henvisende instans (§94 Biform / Stofbehandling / Amb. Forsorg / Alkoholbehandling / familie-pårørende / arbejde-uddannelse / kommune-amt / Kriminalforsorg / praktiserende læge/ psykiatrien / selvhenvendelse / sygehus / varmestue / andet / uoplyst)
- Misbrugsproblem (metadon / heroin / amfetamin-ecstasy / kokain / hash/ øvrig stofmisbrug / blandingsmisbrug / andet / uoplyst)
- Helbredsproblem (psykisk / somatisk/ ingen afgørende / uoplyst)
- Forsørgelse ved indskrivning (akt. ydelse - løn med tilskud / arbejdsløshedsdagpenge / førtidspension / kontanthjælp / lønindkomst / social pension / syge - og fødselsdagpenge / ingen indkomst / andet / uoplyst)
- Børn
- Hjemmeboende børn
- Hovedydelse (døgnbehandling / forbehandling / primærbehandling / efterbehandling)
- Indskrivningstid (mindre end en uge / 1 uge til 1 måned / 1 til 3 måneder / 3 til 6 måneder / 6 måneder til 1 år / 1 til 2 år / 2 til 3 år / mere end 3 år)
- Foranstaltning ved udskrivning (kommunal kontaktperson / Stofbehandling / Alkoholbehandling / anden henvisning / ikke viderehenvist / uoplyst)

Den årlige rapport danner grundlag for skole- og socialudvalgets løbende vurdering af indsatsen.

Stofbehandlingens har mulighed for at inkorporere resultaterne af de gennemførte ASI-interviews i det elektroniske journalsystem. Dette vil muliggøre analyser af brugernes behandlingsforløb på linje med DANRIS-systemet, der gælder for døgnbehandling.

Stofbehandlingen afventer dannelsen af et egentligt landsdækkende system til overblik og sammenligning vedrørende ambulante behandling.

Stofbehandlingen følger løbende tilgange og afgang i indskrevne brugere, herunder følges tidsforløb i forbindelse med opstart af behandlingstilbud. Herved sikres den lovfæstede behandlingsgaranti på 14 dage.

Større udslag i antallet af henvendelser vil nødvendiggøre løbende strukturelle tilpasninger.

Stofbehandlingen indberetter månedligt til Sundhedsstyrelsens register over stofmisbrugere i behandling og til Danmarks Statistiks sociale ressourceopgørelse en gang årligt.

Døgncenter Lyngdal er tilsluttet DANRIS, og Lyngdal indrapporterer løbende data dertil.

14. Opmærksomhed på stofmisbrugerens hjemmeboende børn

Sådan sikres viden om forholdene for eventuelle hjemmeboende børn

ASI-interviewet (se eventuelt ovenfor) giver behandleren viden om eventuelle børn, herunder hjemmeboende børn under 18 år. Når behandleren er vidende om, at brugeren har samkvem med - eller hjemmeboende børn - følges der op på deres forhold gennem de løbende samtaler.

I forbindelse med substitutionsbehandling bliver urinprøver brugt til at afklare omfanget af brugerens brug af øvrige rusmidler. Da omfanget af misbruget ofte er snævert forbundet med brugerens evne til at tage sig af eventuelle børn, kan denne viden udløse underretning til de sociale myndigheder.

Når behandleren får indsigt i vanrøgt m.m. af børn og/eller ufødte

Hvis behandleren får indsigt i, at eventuelle hjemmeboende børn under 18 udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer barnets/børnenes sundhed eller udvikling i fare, har behandlerne pligt til at underrette kommunen jvf. §36 i serviceloven.

Underretningspligten gælder også i situationer (jvf. §35.3), hvor behandleren får kendskab til en gravid kvinde med alvorlige misbrugsproblemer. Pligten gælder når det drejer sig om gravide kvinder med et alvorligt alkohol- og/eller stofmisbrug.

Baggrunden for bestemmelsen er, at give kommunerne bedre muligheder for at tilbyde gravide kvinder med misbrugsproblemer relevant hjælp på et tidligt tidspunkt og dermed mindske risikoen for, at børn får skader som følge af moderens alkohol- eller narkotikamisbrug.

Intentionen med den udvidede underretningspligt er, at skabe bedre forudsætninger for at sætte tidligt ind med en indsats, når barnet er født.

Sådan sikres det, at der tages hånd om stofmisbrugerens eventuelle hjemmeboende børn under 18 år, når forældrene går i gang med behandling for deres stofmisbrug.

Når en stofmisbruger med hjemmeboende børn indleder et behandlingsforløb, inddrages kommunen altid.

Kommunen er ansvarlig for, at der tages hånd om stofmisbrugerens eventuelle hjemmeboende børn under 18 år, hvis misbrug eller behandlingen gør forælderen ude af stand til at tage vare på børnene.

Sådan forvaltes underretningspligten

Stofbehandlingen i Ringkjøbing Amt følger de anvisninger vedrørende underretningspligt, der er udarbejdet af amtets Børn- og Ungeafdeling med udgangspunkt i service-loven:

- Offentligt ansatte skal underrette kommunen, når de i deres arbejde bliver bekendt med forhold for børn og unge under 18 år, der må give formodning om behov for særlig støtte.
- Der er pligt til at underrette, når barnet/den unge har vanskeligheder i forhold til sine daglige omgivelser såsom børnehave, skole mv. eller på anden vis lever under utilfredsstillende forhold. Det samme gælder, hvis barnet/den unge har behov for hjælpeforanstaltninger på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.
- Hvis den offentligt ansatte ikke selv inden for rimelig tid kan afhjælpe vanskelighederne, skal barnets/den unges forældre såvidt muligt orienteres om, hvad de inden for lovens rammer har mulighed for at få af hjælp, før kommunen underrettes.
- Den offentligt ansatte har mulighed for en drøftelse med kommunen, inden underretning sker, dog kun når drøftelsen vedrører en anonym.
- En underretning skal såvidt muligt være skriftlig.
- Barnet/den unge og forældrene bør orienteres om, at skriftlig underretning til kommunen sker. Det bør såvidt muligt tilstræbes, at underretningen er gennemgået med familien, og at den eventuelt får en kopi heraf.
- En underretning skal beskrive de konkrete observationer, underretteren har gjort sig om barnets/den unges vanskeligheder og forhold, og underretterens beskrivelse og observation bør indeholde konkrete beskrivelser af eksempler, hvor barnets/den unges vanskeligheder kommer til udtryk.
Underretterens egen vurdering af barnets/den unges vanskeligheder og forhold skal være adskilt fra beskrivelsen/observationerne. Ved underretning til kommunen bør det oplyses, hvordan vanskelighederne er forsøgt imødekommet, samt om

og hvornår samtale med familien har fundet sted, og endelig om kopi af underretningen er udleveret til familien.

- Underretningen sendes til kommunens socialforvaltning.

15. Den fremtidige indsats på stofmisbrugsområdet

Misbrugsbehandling er et område, der både direkte og indirekte forskes i i disse år.

Praksis på området er på vej væk fra gamle antagelser om, hvad der virker, og frem til en mere videnskabeligt funderet undersøgelse og vidensopsamling.

Stofbehandlingen vil fortsætte med systematisk at opsamle viden og sætte den i anvendelse i behandlingen.

I 2005 forventes en større evaluering af substitutionsbehandlingen gennemført, og forhåbentlig fører det til en optimering af dette tilbud.

Stofbehandlingen råder over en vifte af forskellige mulige behandlingsformer, der løbende udvikles. Men især vil der - i den kommende periode - være fokus på, hvordan tilbuddene afløser hinanden og kombineres efter de løbende ændringer i brugerens behov og sådan at ressourcerne udnyttes til den højeste kvalitet.

Der vil i 2005 være særlig fokus på:

Effektivisering af forbehandlingen:

- så Servicelovens krav om 14 dage fra henvendelse til behandling kan imødekommes kvalificeret og uden opbygningen af passive ressourcer.

Forsøg med åben telefon rådgivning:

- et tilbud til borgere om at kunne få telefonisk rådgivning om rusmidler og behandling vil blive afprøvet i 2005.

Netværks- og familieorienterede tilgang og tilbud:

Stofbehandlingen inddrager netværks- og familieorienterede terapi-former i sin behandling. Især unge misbrugere, der stadig er del af deres primære familie og familier med misbrug, forventes at kunne hjælpes mere præcist.

Nye tiltag til efterbehandling:

Tilbagefald efter vellykket behandling er et af de almindelige problemer i misbrugsbehandlingen. Ved at udvikle og styrke tilbuddene til de brugere, der er igennem primærbehandling, minimeres tilbagefaldsrisikoen. Dette opnås gennem en målrettet psykosocial indsats, men også ved at støtte brugere og kommuner i resocialiseringsforløb.

Specialisering af indsatsen overfor typer af misbrug:

Stofbehandlingen har udviklet et særligt tilbud til misbrugere af hash, der afprøves for tiden. Senere, i det kommende år, vil udviklingen af et målrettet tilbud til misbrugere af centralstimulerende stoffer blive sat i gang.

16. Kvalitetskrav til døgnbehandlingstilbud

Stofbehandlingen visiterer borgere til døgnbehandling på "Døgncenter Lyngdal", der er amtets eget opholdssted, og til en række private opholdssteder, der tilbyder misbrugsbehandling.

Opholdsstederne er underlagt godkendelse i det stedlige amt efter Servicelovens §94a, og det er kun behandlingssteder, der oppebærer en sådan godkendelse, der kan visiteres til - der henvises endvidere til Servicelovens §85 og 93 stk.1, nr. 2.

De anvendte opholdssteder skal ud over godkendelsen efter §94a leve op til de kvalitetskrav, Stofbehandlingen stiller, og som falder sammen med de servicemål, der stilles på døgnbehandlingsområdet.

Disse beskrives i det følgende.

Udbud af information

Døgnbehandlingsinstitutionen skal sørge for, at det altid foreligger en opdateret og tilgængelig beskrivelse af institutionen.

Beskrivelsen skal redegøre for:

- hvordan institutionen lever op til de her beskrevne kvalitetskrav
- behandlingstilbuddets målgrupper
- behandlingstilbuddets indhold, metoder, muligheder og begrænsninger
- evt. bruger- og pårørendeinddragelse
- personalets sammensætning, uddannelsesmæssige baggrund, anciennitet m.m.
- den personalemæssige dækning på forskellige tidspunkter af døgnet
- fysiske forhold (fx om der er enkelt- eller dobbeltværelser, husregler m.m.).
- antallet af behandlingspladser
- regler og krav på institutionen
- personalegruppens størrelse og uddannelsesmæssige baggrund
- institutionens visitationsprocedure
- institutionens udskrivningsprocedure
- kopi af §94a godkendelse udstedt af det stedlige amt.
- Ved ændringer i de fysiske rammer på døgnbehandlingsinstitutionen skal institutionen oplyse Stofbehandlingen om ændringernes karakter og konsekvenser.

En del af disse informationer indgår i godkendelse efter §94a, men der ønskes her en langt dybere, behandlingsrelevant information

Disse beskrivelser danner grundlag for Stofbehandlingens tilsynsbesøg, der gennemføres minimum een gang årligt. (Ud over tilsynsbesøg sikres opmærksomheden på opholdsstedernes kvalitet også gennem løbende tilfredshedsundersøgelserne - se herunder.)

Stofbehandlingen har et mangeårigt samarbejde med de private behandlingsinstitutioner, der anvendes. De er udvalgt ud fra gode erfaringer med behandlingen, men hvor der er flere jævnbyrdige muligheder, er de opholdssteder, der i geografisk forstand er tættest på blevet udvalgt. Dette begrænser ressourceforbruget ved samarbejde, opfølgning og tilsyn.

Grundforhold

Opholdsstedet skal selv holde sig fuldt informeret om gældende sociallovgivning. De skal selvstændigt tilse, at deres tilbud og behandlingsstrategier er i overensstemmelse med lovgivning.

Brugeren tilbydes indkvartering på enkeltværelse i forbindelse med behandlingsopholdet. Dette kan dog fraviges, hvis andre indkvarteringsforhold er en del af institutionens behandlingsmæssige koncept - jvf. institutionens pædagogiske/terapeutiske struktur (se senere)

Institutionen skal generelt tilbyde tidssvarende og ordentlige faciliteter. De fysiske rammer skal være godkendt til døgnbehandling jvf. §94 a i serviceloven.

Behandlingsinstitutionen skal løbende tilse, at de grundliggende forhold lever op til de standarder, som den allerede opnåede §94 a godkendelse forudsætter.

Ved ændringer i de fysiske rammer på døgnbehandlingsinstitutionen skal institutionen oplyse Stofbehandlingen om ændringernes karakter og konsekvenser.

Pædagogiske/terapeutiske ydelser

Døgnbehandlingsinstitutionen skal sørge for, at behandlingen følger en pædagogisk struktur, der er funderet i en faglig begrundet behandlingsfilosofi.

I praksis betyder det, at institutionen skal begrunde de forskellige faser i behandlingsforløbet - og tidspunktet for overgangen mellem faserne - med henvisning til en overordnet behandlingsfilosofi.

Døgnbehandlingsinstitutionen skal endvidere sørge for, at behandlingens pædagogiske og/eller terapeutiske indhold er fagligt begrundet.

I forhold til behandlingens indhold skal institutionen endvidere redegøre for, hvor ofte de forskellige behandlingselementer (individuel terapi, gruppeterapi osv.) finder sted.

I de tilfælde, hvor den pædagogiske struktur ikke klart specificerer ydelserne, skal institutionen sørge for, at ydelserne lever op til aftalerne i borgerens individuelle behandlingsplan.

Aktivitetstilbud

Ud over behandlingstiltag bør institutionen tilbyde forskellige former for aktiviteter. Ved egentlige primærbehandlingsforløb bør der indgå daglig beskæftigelse enten på opholdsstedet eller under kontrollerede forhold udenfor. Beskæftigelsen skal have et

rimeligt omfang idet såvel behandlingens intensitet som efterfølgende mål om resocialisering tilgodeses.

Der bør også være forskellige muligheder for fritidsaktiviteter, som brugere kan benytte sig af efter interesse.

Personalemæssige kompetencer og ressourcer

Døgnbehandlingsinstitutionen skal sørge for, at personalegruppens samlet set har et uddannelsesniveau, der sikrer, at behandlingen foregår fagligt forsvarligt.

Ringkjøbing Amt har sat som norm, at minimum 30% af personalegruppen skal have en relevant faglig grunduddannelse.

Pædagogisk og terapeutisk behandling/intervention skal altid udføres af personale med nødvendig uddannelse på området.

Lægefaglige ydelser

Døgnbehandlingsinstitutionen skal altid som minimum have adgang til lægefaglig konsulentbistand.

Hvis døgnbehandlingsinstitutionen udfører opgaver på områder, der kræver speciel lægefaglig ekspertise (eksempelvis afgiftning eller behandling af borgere med psykiatriske diagnoser) skal institutionen endvidere sørge for, at opgaverne løses i overensstemmelse med lægefaglige vurderinger og under løbende lægefagligt tilsyn.

Hvis døgninstitutionen anvendes til behandling af borgere med psykiatriske diagnoser skal institutionen endvidere råde over tilstrækkelige personalemæssige ressourcer til at kunne varetage behandlingen med individuel hensyntagen til borgerens specielt vanskelige situation.

I tilfælde af, at institutionen administrerer receptpligtig medicin, skal institutionen have udarbejdet klare procedurer for håndteringen af medicinen. Procedurerne skal fremgå af en skriftlig medicininstruks.

17. Kvalitetssikring af døgnbehandlingstilbuddene

Stofbehandlingen i Ringkjøbing Amt sikrer at døgnbehandlingstilbuddene lever op til de stillede krav ved:

- at gøre opholdsstederne bekendt med vores kvalitetsstandard og servicemål.
- Der afholdes møder mellem ledelsen i Stofbehandlingen og ledelsen på de enkelte institutioner, mindst een gang årligt. Her gennemgås opholdsstedets beskrivelse og information (se ovenfor) og Stofbehandlingens kvalitetsstandarder og løbende evaluering (se herunder). Det sikres, at begge parter er bekendt med dette grundlag for samarbejdet.
- brugerens faste behandler deltager i opfølgingsbesøg på opholdsstedet, og fører løbende tilsyn med behandlingsforløbet.
- løbende at evaluere alle behandlingsforløb på døgnbehandlingsinstitutioner: Evalueringen foregår ved tilfredshedsundersøgelser blandt brugere og de behandlere, der deltager i opfølgingsmøder.

Tilfredshedsundersøgelsen blandt brugere er udformet som et spørgeskema, der fokuserer på brugerens oplevelse af følgende aspekter ved behandlingsforløbet (spørgeskemaet er udarbejdet af Århus Amts Misbrugscenter):

- selve behandlingen
- personalets indsats og fællesskabet med andre klienter
- brugerinvolvering
- service

Tilfredshedsundersøgelsen blandt behandlerne fokuserer på følgende aspekter vedrørende behandlingsforløbet:

- institutionens skriftlige rapporter
- samarbejde og tilsyn
- ydelsernes relevans og kvalitet

Stofbehandlingen sørger for løbende at samle de vurderinger, der fremgår af de udfyldte spørgeskemaer, så der kan udarbejdes overblik og statistik.

Vurderinger af den enkelte institution forelægges institutionen under de tilbagevendende tilsynsbesøg. Afvigelser fra amtets krav og muligheder for udbedring kan drøftes.

18. Godkendelseskriterier for private døgnbehandlingstilbud til stofmisbrugere i Ringkøbing Amt, jf. § 94a i Serviceloven

Godkendelse af private botilbud (behandlingsinstitutioner) for voksne i Ringkøbing Amt foretages ud fra en samlet vurdering, idet der fokuseres på følgende områder:

- Målgruppe, der skal omfatte stofmisbrug
- Målsætning og daglig behandlingspraksis
- Medarbejdere, herunder normering, sammensætning, kvalifikationer og uddannelse. Vagtplan og personalesammensætning vurderes i forhold til brugergruppe og målsætning
- Efteruddannelse og supervision
- Fysiske rammer, herunder at tilbuddet lever op til almindelig dansk standard. Der ses på den enkelte beboers faciliteter, de fælles faciliteter og udendørs muligheder

- Organisationsform, herunder om steder organiserer sig som privatejet, fon/selv-ejende institution eller andre selskabsformer. Det må sikres, at der ikke sker privat formueakkumulation
- Økonomi, herunder godkendelse af budget i de tre hovedgrupper; personaleudgifter, ejendomsudgifter og øvrige driftsudgifter

Der gennemføres tilsyn en gang i kvartalet, som omfatter de forudsætninger, der kortfattet er beskrevet ovenfor.

(Det fremgår endvidere af vejledningen om udarbejdelse af kvalitetsstandard efter servicelovens § 85, punkt 26, at amtsrådet skal sørge for, at de døgnbehandlingstilbud, amtskommunen anvender, informerer om kvalitet mv. på baggrund af den kvalitetsstandard, som amtsrådet har besluttet.

En foreløbig beskrivelse heraf ligger på sagen og vil - når amtsrådet har vedtaget kvalitetsstandard - blive lagt på internettet, hvilket er anbefalet i vejledningen).

19. Anvendte døgnbehandlingsinstitutioner

Stofbehandlingen i Ringkjøbing Amt anvender i første række sin egen døgninstitution Døgncenter Lyngdal.

Udvælgelsen af private opholdssteder, til at påtage sig behandlingsopgaver, sker naturligvis med baggrund i en vurdering af, hvorvidt institutionen lever op til kvalitetskravene. Derudover tages hensyn til følgende:

- Erfaringer med institutionen - baseret på opfølgning og tilfredshedsundersøgelser blandt behandlere og brugere i Stofbehandlingen
- Geografisk placering
- Deltagelse i Danris-samarbejdet (skal udfoldes...)
- Personaledækning
- Personalegruppens tværfaglighed
- Prisen på ydelsen

I 2004 er der med denne baggrund veletableret samarbejde med følgende institutioner:

- Opbygningsgården
- Hjulsøgaard
- Rødstenskær
- Elmegården
- Midtgården
- Dyreby

- Sydgården
- Betesda
- Kongens Ø
- Afgiftningen v/ Bjørn Wain

